

[Peder Clausager.]

By og bymæssig Bebyggelse i Landkommunerne, som Undervisningsministeren mener bør oprette Ungdomsskoler, faar sit Nævn, ser jeg ikke rigtig, hvilken Opgave Amtsunngdomsskolenævne faar. Jeg haaber, at Udvalgets Sammensætning betyder Sikkerhed for, at dette Nævns Opgave ikke bliver at konkurrere med de bestaaende Aftenskoler, Efterskoler og andre Skoleformer om de samme unge. Formaålet med den Skoleform, som det foreliggende Forslag tilsigter, er at faa fat i de unge, som det ikke hidtil er lykkedes at faa Undervisningen til at række ud til. Det maa ikke blive dens Virkning, at den konkurrerer med de Former, der har Hævd, og hvis Resultater for de unge, der har været inde derunder, vi maa give vor Anerkendelse.

Amtsnævnenes Virketid er sat til 4 Aar. Der er ikke nogen tilsvarende Bestemmelse for de almindelige Ungdomsskolenævns Virketid. Mon det ikke var heldigt at faa klart ogsaa, hvor længe disse Nævn skal virke? Jeg kan i øvrigt ikke se Nødvendigheden af saa store Nævn i de Landkommuner, hvor der oprettes Ungdomsskoler. Her vil man sikkert med Fordel kunne nøjes med et betydeligt mindre Nævn.

Vi hilser, som sagt, det foreliggende Lovforslag med stor Glæde og tilsiger en velvillig Behandling i det Udvalg, som formentlig bliver nedsat. Vi ser Tilbudet som et Tilbud til en Del af dansk Ungdom, som Samfundet har en særlig Forpligtelse over for. Det Demokrati, vort Samfund bygger paa, er baseret paa Hvermands Indflydelse, og det betinger, at ingen Del af Ungdommen vokser op og glider ud uden naturligt Samliv med den øvrige Befolkning og uden Interesse og Ansvar over for Fællesskabet.

Det er vort Haab, at den Ungdomsskole, der med dette Forslag opbygges, maa blive en Hjælp for de unge, den henvender sig til, og maa formaa at give dem den Tilnytning til det Samfund, vi staar i, som er Forslagets Maal.

Gregersen: Ogsaa jeg takker Ministeren for, at dette Forslag om Skolen for den ufaglærte Ungdom hviler paa den frivillige Tilslutning fra de unges Side, og jeg tilføjer, at jeg saa ogsaa haaber, at Tilslutningen fra de unge ikke alene bliver fri, men ogsaa villig. Vi vil gerne være med til at give de unge dette Tilbud, men ikke ud fra den Indstilling, at det kun er paa Prøve i den Forstand, at hvis de unge ikke slutter op i det, man mener er et tilstrækkeli stort Antal, skal der anvendes Tvang. Det maa

vi efter vor principielle Indstilling være imod.

Det kunde jo endelig ogsaa tænkes, at Skolen fik et saadant Indhold, at man gerne vilde bevare sin Ret til at holde de unge borte fra Skolen. De Tanker, der fremsættes om, hvad en uniformeret, tvungen Statsskole kan bruges til, kan nok gøre en betænkelig. Jeg maa i denne Forbindelse f. Eks. tænke paa Udtalelser, som Københavns Skoledirektør, Hr. Thorkild Jensen, for nylig har fremsat. Jeg kan jo ikke ved denne Lejlighed spørge Undervisningsministeren, om han godkender den Opfattelse, at Folkeskolen skal være en Forskole til den militære Uddannelse, hvor man skal indpode Børnene den saakaldte Værnevilje, men jeg kan spørge Undervisningsministeren, om det er tænkeligt, at Ministeren vil tolerere, at Ungdomsskolen, som vi behandler i Dag, kan bruges dertil, og jeg vilde ikke have noget imod, om Ministeren paa den af Skoledirektøren givne Anledning udtalte sig om denne Propagandas Plads i Børneskolen. Det er nemlig ikke Privatmanden Hr. Thorkild Jensen, man har spurgt, og det er ikke Privatmanden, der har svaret, men det er Skoledirektøren, der har udtalt sig paa denne Maade om, hvad en offentlig Skole, Folkeskolen, kan bruges til. Jeg for min Part føler mig opskræmt af, at en Mand i et saa højt Embede inden for vort Skolevæsen har udtalt sig, som han har, og skulde den Retning, han angiver, blive fulgt, vil jeg for min Part protestere.

Det Ungdomsudvalg, der blev nedsat i 1939 og afsluttede sit Arbejde i 1940, var et meget stort Udvalg, og det fremgaar ogsaa tydeligt af den afgivne Betænkning, at der har været store Modsætninger, Modsætninger, som ogsaa findes her i Tinget, mellem Tilhængere af den frie Skole for Ungdommen og dem, der har den Tankegang, som ogsaa under en Skoledebat her i Tinget er gjort gældende, at man ikke ser noget galt i at tvinge Folk til noget, de har godt af. Disse modstridende Synspunkter endes saa i det Kompromis inden for Udvalget, at man satte en Aldersgrænse, saaledes at Undervisningen skulde være tvungen for de unge under 18 Aar, men frivillig for dem over 18 Aar. Der er intet, der berører denne Sag, som har glædet mig mere, end at de københavnske Lærere, der kender Ungdommen, og hvem man vistnok ikke kan beskyldte for at være ortodokse Liberalister, saa stærkt advarer imod den tvungne Ungdomsskole, at Danmarks Lærerforening paa sit Repræsentantskabsmøde udtalte sig i samme Retning, og at sluttelig ogsaa Un-